EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 25.1.2006
KOM(2006) 18 galutinis

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI IR EUROPOS PARLAMENTUI

Investavimas į žmones

Komunikatas dėl Žmogaus ir socialinės raidos teminės programos ir 2007–2013 m. finansinių perspektyvų

TURINYS

I. Bendra informacija apie temines programas 3

II. Kontekstas: Investavimas į žmones – ES žmogaus ir socialinės raidos politika 3

Įgyta patirtis 4

Teminės programos „*Investavimas į žmones*“ pagrindimas ir pridėtinė vertė 5

III. Siūloma teminė programa „Investavimas į žmones“ 5

Taikymo sritis 5

Žmogaus ir socialinės raidos teminių veiksmų prioritetai 6

1. Gera sveikata visiems 6

2. Žinios ir įgūdžiai visiems 6

3. Kultūra 8

4. Užimtumas ir socialinė sanglauda 8

5. Lyčių lygybė 9

6. Jaunimas ir vaikai 10

IV. Programavimas ir įgyvendinimas 10

Priedai 12

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI IR EUROPOS PARLAMENTUI

Investavimas į žmones

Komunikatas dėl Žmogaus ir socialinės raidos teminės programos ir 2007–2013 m. finansinių perspektyvų

I. BENDRA INFORMACIJA APIE TEMINES PROGRAMAS

Siekdama racionalizuoti ir supaprastinti dabartinę Bendrijos išorės veiksmus reglamentuojančią teisinę sistemą, Europos Komisija pasiūlė šešių naujų priemonių sistemą pagal 2007–2013 metų finansines perspektyvas. Trys iš šių priemonių yra horizontalaus pobūdžio, derinamos prie konkrečių poreikių ir aplinkybių. Kitos trys priemonės (pasirengimo narystei pagalbos, Europos kaimynystės ir partnerystės politikos, taip pat vystymąsi remiančio bendradarbiavimo ir ekonominio bendradarbiavimo) yra skirtos konkrečioms politikos kryptims įgyvendinti ir turi nustatytas geografines taikymo sritis. Ateityje šios priemonės taps Bendrijos išlaidų, skirtų remti išorės bendradarbiavimo programas, įskaitant temines programas, kurios sumažins trijų politikos krypčių įgyvendinimo priemonių geografinę aprėptį, teisiniu pagrindu ir pakeis, *inter alia*, šiuo metu galiojančius teminius reglamentus. Pasirengimo narystei pagalbos priemonė (IPA) yra parengta siekiant padėti šalims kandidatėms ir galimoms šalims kandidatėms priimti ir įgyvendinti *acquis communautaire*, todėl IPA paramos gavėjams ši teminė programa netaikoma.

Teminės programos teikia didelės pridėtinės vertės ir papildo geografines programas, kurios tebėra Bendrijos bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis pagrindas[i]. Komisija įsipareigojo su Europos Parlamentu ir Taryba aptarti kiekvienos teminės programos taikymo sritį, tikslus ir prioritetus, remdamasi abiem institucijoms teikiamais oficialiais pranešimais. Per šį procesą bus nustatytos politinės gairės vėlesniems programavimo etapams, ypač teminių strateginių dokumentų rengimui pagal pirmiau minėtas priemones.

II. KONTEKSTAS: INVESTAVIMAS Į ŽMONES – ES ŽMOGAUS IR SOCIALINĖS RAIDOS POLITIKA

Žmogaus ir socialinė raida yra susijusi su žmonėmis[ii]. Žmonių poreikiai valdo vystymąsi, augimą, saugumą ir skurdo mažinimą, kuriuos lemia žmonių galimybės. Tai svarbiausias „Bendro Europos susitarimo“[iii] strateginis elementas, kuris yra ypač pabrėžiamas EB tarptautiniuose įsipareigojimuose, prisiimtuose, pavyzdžiui, pagal Tūkstantmečio deklaraciją ir susitartuose Kairo tarptautinėje gyventojų ir vystymosi konferencijoje, Pasaulio viršūnių susitikime socialinio vystymosi klausimais, Pekino veiksmų programoje lyčių lygybės klausimais ir 2005 m. rugsėjo mėn. JT viršūnių susitikime.

Vykdant išorės veiksmus, įskaitant vystymosi politiką, teminė programa *Investavimas į žmones* apims svarbiausias temas: gera sveikata visiems, žinios ir įgūdžiai, užimtumas ir socialinė sanglauda, lyčių lygybė, vaikai ir jaunimas. Joje atsispindės ES vidaus politikos kryptys ir bus prisidedama prie ES išorės politikos krypčių suderinamumo. Šia programa bus sustiprinta nauja išorės pagalbos teikimo struktūra ir parengta ES priemonė veiksmams kai kuriose ypač svarbiose srityse. Iš tiesų bus parengta teminė sistema, padėsianti keistis

žiniomis, gera praktika ir patirtimi atliekant stebėseną, renkant duomenis ir juos analizuojant, kuriant inovacinį požiūrį ir bandomuosius projektus tose srityse, kurios tiesiogiai veikia žmonių pragyvenimo šaltinius visame pasaulyje. Sustiprės ES vaidmuo tarptautiniu lygiu. Be to, ES galės išlaikyti matomą ir patikimą padėtį tarptautinėse organizacijose ir partnerystėse pagal šias temas.

Įgyta patirtis

Teminė programa rengiama atsižvelgiant į nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu įgytą patirtį, kuri išsamiau nagrinėjama 2 priede. Be to, remiamasi neseniai atliktais veiksmų šiose srityse vertinimais[iv]. EK daug konsultavosi dėl šios programos rengimo[v].

Įgyta patirtis rodo, kad būtina turėti bendrą ir aiškų teminį požiūrį į žmogaus ir socialinę raidą, kuris yra įtvirtintas ES naujose vystymosi ir išorės politikos kryptyse išreikštame visapusiškame požiūryje ir kuris papildys šalies programavimą įvairiose svarbiausiose srityse bei suteiks pridėtinės vertės. Todėl programa yra inovacinė, nes apima daugiau nei dabartinė strategija, pagal kurią pagrindinis dėmesys yra sutelktas į sveikatos, lyčių ir pagrindinio išsilavinimo klausimus.

Skurdo ligų, seksualinės ir reprodukcinės sveikatos bei teisių (SRHR) ir lyčių srityse teminė strategija yra pagrįsta patirtimi, įgyta skiriant konkrečias biudžeto eilutes minėtoms sritims, kurios baigia galioti[vi] 2006 m. pabaigoje. Kitose srityse, kaip antai švietimas, teminės programos buvo įgyvendintos pasinaudojant regionų fondais arba imantis bandomųjų ir parengiamųjų veiksmų. Patirtis šiose teminėse srityse ir atskirose šalyse parodė, kad EB turėtų turėti savo poziciją tais atvejais, kai politikos krypčių suderinamumas ir bendras ES požiūris gali daryti įtaką.

Tarptautinėse diskusijose vis daugiau dėmesio skiriama užimtumo ir socialinės sanglaudos klausimams. Daugėja ES patirtimi formuojant ekonomikos, užimtumo ir socialinės politikos kryptis ypač besidominčių šalių ir regionų, kurie pradėjo bendradarbiauti su ES. Teminėje programoje skiriamas dėmesys užimtumo ir socialinės sanglaudos klausimams palengvins šio augančio poreikio tenkinimą ir pademonstruos ES ryžtą ieškoti naujų būdų, kaip spręsti augimo, investicijų ir užimtumo sąsajų, prekybos, socialinės integracijos ir apsaugos klausimus.

Rengiant programą mažai dėmesio buvo skirta kultūrai, tačiau vis dažniau pripažįstama, kad kultūriniai ir tarpkultūriniai veiksniai daro didelę įtaką vystymuisi ir į juos reikėtų atkreipti trejopą dėmesį: skatinti kultūrų dialogą, skirti dėmesį kultūrinei įvairovei pasaulyje bendradarbiaujant tarptautiniu mastu ir remti kultūros sektorių bei įmones, kaip užimtumo ir augimo veiksnį.

Todėl *Investavimo į žmones* programa galėtų tapti priemone, padedančia parengti ir išbandyti strategijas, kaip šiems prioritetams skirti daugiau dėmesio suteikiant pridėtinę vertę Europai.

Lyčių lygybės ir vaikų srityje patirtis ir suinteresuotųjų šalių pasiūlymai rodo, kad vyraujanti tendencija yra svarbi, bet nepakankamai veiksminga, ir todėl turi būti papildyta konkrečiais veiksmais.

Programa galėtų aprėpti ir daugelį kitų klausimų, tačiau atsižvelgiant į ribotus išteklius, reikia rinktis tokius veiksmus, kurių atveju ES įtaka ir patikimumas yra patys didžiausi, ir jiems skirti ypatingą dėmesį.

Teminės programos „*Investavimas į žmones*“ pagrindimas ir pridėtinė vertė

Kaip teigia Europos Komisija[vii], teminė programa apima konkrečią veiklos sritį, kuria yra suinteresuota šalių partnerių, neatsižvelgiant į jų geografinę padėtį, grupė, įvairių regionų ar šalių partnerių grupių bendradarbiavimo veiklą, arba geografiškai neapibrėžtą tarptautinę operaciją, įskaitant daugiašales arba pasaulines iniciatyvas, kuriomis siekiama remti Europos Sąjungos vidaus politiką užsienyje.

Svarbus principas, pagrindžiantis teminių programų sąvoką, yra „subsidiarumas“. Geografinės programos yra pageidautina bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis priemonė. Tačiau tam tikromis aplinkybėmis geografinės programos (šalies, daugiašalės ir regionų) nėra geriausia veiksmų konkrečioje srityje priemonė, nes kai kurių ES politikos tikslų neįmanoma pasiekti pasitelkiant šalies ar regionų programas, ir (arba) kai kuriuos veiksmus pagal šalies ir regionų programas teminiai veiksmai gali veiksmingai papildyti. Teminė programa geografinėms programoms suteikia pridėtinę vertę, nes pagal ją:

(1) remiamos inovacijos, skatinamas inovacinių priemonių skaičiaus didinimas ir regionuose kaupiamos bei įgyjamos žinios ir gera praktika;

(2) skatinamas šalių ir regionų organizacijų techninis bendradarbiavimas, kad būtų galima daryti pažangą siekiant tarptautinių įsipareigojimų vykdymo, ir stiprinamas partnerių šalių ir regionų dalyvavimas atitinkamose tarptautinėse konvencijose, iniciatyvose ar procesuose bei jų įgyvendinimas. Konkrečiais atvejais ji gali tapti veiksminga regionų lyginamosios analizės ir stebėsenos priemone ir tokiu būdu būti naudinga šalies politikai, pagalbos veiksmingumui ir pagalbos teikėjų veiksmų derinimui pagal Paryžiaus deklaraciją dėl pagalbos derinimo;

(3) remiamas vystymasis tokiais atvejais ir tuose regionuose, kai negalima susitarti dėl dvišalio bendradarbiavimo arba nėra bendradarbiavimo sistemos, kaip antai nestabiliose valstybėse ir kritinių programų atveju;

(4) dėmesys skiriamas EB tarptautinių įsipareigojimų vykdymui, pasauliniam kritinių klausimų sprendimui, didesniam pagalbos teikimo veiksmingumui ir veiksmingos daugiašalės politikos sistemos užtikrinimui.

III. SIŪLOMA TEMINĖ PROGRAMA „INVESTAVIMAS Į ŽMONES“

Taikymo sritis

Programa turi būti parengta pagal „Bendro Europos susitarimo“ programą, ES politikos krypčių išorės aspektą ir tarptautinius pareigojimus bei bus skirta kurti temų ir ES politikos krypčių sąsajas tose srityse, siekiant stiprinti suderinamumą. *Investavimo į žmones* programa yra pagrįsta daugelyje svarbiausių politikos dokumentų suformuluotu *acquis* ir jį apjungia[viii]. Programa papildo šalies strategijas.

EK reguliariai atsiskaitys Tarybai ir Europos Parlamentui dėl strategijos įgyvendinimo ir skelbs vertinimo ataskaitas.

Žmogaus ir socialinės raidos teminių veiksmų prioritetai

Programa apima svarbiausias šešias žmogaus ir socialinės raidos srities temas, paskelbtas „Bendrame Europos susitarime“ ir kituose EB pirmiau minėtuose šios srities tarptautiniuose įsipareigojimuose: sveikata, žinios ir įgūdžiai, kultūra, socialinė sanglauda ir užimtumas, lyčių lygybė ir jaunimas bei vaikai. Šie prioritetai yra strategiškai susieti, plėtojamos visų šių temų sąsajos.

1. Gera sveikata visiems

Sveikata yra svarbiausias kiekvieno asmens gerovės, darbo ir socialinės veiklos, lyčių lygybės ir bet kurios visuomenės augimo ir vystymosi veiksnys. Sveikatos sistemos atskirose šalyse ir galimybė gauti svarbiausias paslaugas kelia ypač didelį susirūpinimą. Sveikatos priežiūros srities žmogiškieji ištekliai yra silpnoji vieta, kurią reikia spręsti šalies ir tarptautiniu lygiu. Sveikatos informacinės sistemos, kuriomis naudojantis būtų galima apdoroti, įvertinti ir analizuoti pagal veiklą suskirstytus duomenis yra ypatingai svarbios, kad būtų užtikrinti geresni sveikatos ir vystymosi rezultatai ir kad vidaus ir išorės ištekliai veiksmingai prisidėtų prie greitesnės pažangos. Kitas pagrindinis ES politikos krypčių prioritetas gerinant sveikatos sistemas ir socialinę sanglaudą yra užtikrinti sąžiningus vienodų galimybių visiems gauti sveikatos priežiūros paslaugas finansavimo mechanizmus. Skurdo ligos yra labai didelė problema visų sektorių ir tarpvalstybiniu lygiu. ES jau ilgą laiką vadovauja ir remia tarptautinius veiksmus kovojant su ŽIV/AIDS, tuberkulioze, maliarija ir kitomis ligomis. Be to, ES išlieka varomąja jėga ypač svarbioje seksualinės ir reprodukcinės sveikatos ir teisių (SRHR) srityje, kuri yra grindžiama išsamia Kairo darbotvarke. Šiose dviejose srityse ir toliau vykdomi tokie patys veiksmai ir apimama tokia pati taikymo sritis, kurie yra numatyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1568/2003 dėl pagalbos kovai su skurdo ligomis besivystančiose šalyse bei Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1567/2003 dėl reprodukcinės ir seksualinės sveikatos ir teisių besivystančiose šalyse. Besivystančių ES kaimyninių šalių atžvilgiu bus ypač atsižvelgta į Europos Komisijos neseniai priimtas gaires kovai su ŽIV/AIDS ES ir kaimyninėse šalyse. Teminė programa gali padėti spręsti šiuos uždavinius keliais būdais:

- paspartinti vystymąsi ir pagerinti vienodas galimybes gauti visuotines viešąsias gėrybes, įskaitant veiksmingus, įperkamus ir saugius farmacijos gaminius, reprodukcinės sveikatos reikmenis ir inovacijas, įskaitant elektroninius ryšius, rengiant strategijas kovai su ligomis ir infekcijų prevencijai, remti inovacines aplinkosaugos srities sveikatos priemones ligų prevencijai, remti dalyvavimą bei institucijų gebėjimus ir bendruomenes, kad būtų etiškai ir veiksmingai vykdomi klinikiniai bandymai, ir stiprinti reguliavimo pajėgumus.

- remti propagavimo ir informavimo veiksmus didinant politinį ir visuomenės informavimą bei gerinti visuomenės švietimą, įskaitant žinias teisių, lygybės, lyčių ir kultūriniais klausimais, susijusiais su pageidaujamais sveikatos rezultatais ir prevencija;

- regionų ir pasauliniu mastu stiprinti politiką formuojančių asmenų ir suinteresuotųjų šalių gebėjimus, įskaitant IRT priemonių naudojimą, siekiant geresnio jų įnašo į vystymosi šiose srityse rezultatus;

2. Žinios ir įgūdžiai visiems

ES prisideda gerinant galimybes visiems vaikams ir, vis daugiau, įvairaus amžiaus moterims ir vyrams gauti išsilavinimą, siekiant pagerinti žinių ir įgūdžių lygį ir galimybes įsidarbinti

darbo rinkoje, tokiu būdu padėdama skatinti aktyvų pilietiškumą ir savirealizaciją visą gyvenimą, remdama integruotą žinių visuomenę ir prisidėdama prie kompiuterinio raštingumo, žinių ir informacijos atotrūkio mažinimo. Bus siekiama spręsti suaugusiųjų neraštingumo problemą, dėmesį skiriant raštingumo programoms. Be visapusiško pradinio išsilavinimo, šalys, verslo sektorius ir paramos teikėjai turi stiprinti profesinį švietimą ir mokymą (PŠM), kad tai taptų pagrindiniu veiksniu, įtakojančiu galimybes susirasti darbą, ir sudaryti daugiau galimybių gauti geros kokybės vidurinįjį ir aukštąjį išsilavinimą. Aukštasis mokslas yra ypač svarbus kuriant vietinius žinių centrus ir rengiant švietimo ir sveikatos specialistus bei žmones, kurių įgūdžiai, gebėjimai ir verslumo suvokimas prisidėtų prie augimo ir skurdo mažinimo. Daugelyje besivystančių šalių reikia kelti aukštojo mokslo lygį ir kokybę, įskaitant pažangų PŠM. Kai kuriems partneriams ES kuriamos iniciatyvos arba dvišalės išorės pagalbos įgūdžių ir žmogiškųjų išteklių vystymui programos taip pat gali būti įdomios.

Šiuo išsamiu požiūriu pabrėžiama tai, kad galimybė įgyti žinias ir įgūdžius yra pagrindinė priemonė, suteikianti vaikams, jaunimui ir moterims teisių bei gerinanti žinias ir įgūdžius, susijusius su ligų prevencija ir priežiūra, šeimos planavimu, žmogaus teisių išmanymu, tolerancija, solidarumu ir taika. Žinios, mokslo ir technologijų inovacijos bei elektroninių ryšių tinklų kūrimas ir galimybės jais naudotis yra pagrindiniai socialinio ir ekonominio augimo bei darnaus vystymosi veiksniai, į kuriuos reikia atsižvelgti turint omenyje tarptautinę ES mokslinių tyrimų politikos kryptį. Visos pastangos skatinti švietimą ir mokymą turėtų mažinti protų nutekėjimo poveikį.

Teminė programa gali prisidėti prie šalies programų tokiais papildomais veiksmais:

- padėti mažas pajamas gaunančioms šalims gauti tarptautinę paramą atitinkamų ir kokybiškų švietimo politikos krypčių vystymui; prisidėti prie tarptautinių mechanizmų, kurių tikslas – remti šalis, kurioms nepavyksta sutelkti pakankamai pagalbos teikėjų paramos švietimo planams finansuoti;

- skatinti tarptautinį keitimąsi patirtimi ir gera praktika vystant vidurinį ir profesinį švietimą ir mokymą, įskaitant glaudų bendradarbiavimą su organizacijomis, kurios atstovauja darbdavius ir darbuotojus bei kitas suinteresuotąsias šalis, siekiant užtikrinti kokybę ir tenkinti įgūdžių poreikius, didinti galimybes įsidarbinti ir prisitaikymą;

- skatinti tarptautinį universitetų bendradarbiavimą ir studentų bei mokslininkų mobilumą tarptautiniu lygiu, taikant papildomas priemones, kurios padeda vykdyti šalių ar regionų programas, naudotis IRT tinklais ir kurti pietų bei pietų ir šiaurės sričių švietimo tinklus ir galimybes gauti informacijos, įskaitant apie *Erasmus Mundus* programą, nuotolinį mokymąsi ir virtualų mobilumą.

- remti bendrai apibūdinamais rodikliais pagrįstų kiekybinių ir kokybinių duomenų paieškos statistinius gebėjimus ir nuoseklius metodus, bendras duomenų analizės koncepcijas ir pasaulinės stebėsenos sistemos plėtimą. Tai bus naudinga pagalbos gavėjams ir teikėjams programuojant, stebint ir vertinant pagalbą, ypač biudžeto paramos pagal sektorius atžvilgiu;

- socialiai izoliuoti ir pažeidžiami vaikai (pvz., dirbantys vaikai, našlaičiai, neįgalūs vaikai, vaikai konfliktinėse situacijose arba po konfliktų, vietos tautų ir tautinių mažumų vaikai, arba vaikai atokiose kaimo vietovėse, ypač mergaitės) neturi galimybių eiti į mokyklą. Iš tiesų ši padėtis gali būti susijusi su šių vaikų ir šeimų sąlygomis arba netobulomis mokyklų

sistemomis. Programa galima būtų skatinti didesnį dėmesį šiems vaikams pasauliniu lygiu juos remiant, vykdant bandomuosius projektus, keičiantis patirtimi ir gera praktika, nors pati didžiausia parama turės būti teikiama pagal šalies ar regionų programas. Švietimo ir kovos su visomis vaikų darbo formomis ryšys turėtų būtų prioritetinė sritis.

3. Kultūra

Kultūra apibrėžia kaip veikia visuomenė ir ekonomika bei daro poveikį visoms ES ir partnerių šalių sąveikos sritims ir socialinei, ekonominei bei išorės politikos kryptims. Tinkamas ir visapusiškas atsakomybės ir dalyvavimo principų taikymas siekiant savigarbos ir pagarbos lygybei turėtų sudaryti galimybę tinkamai atsižvelgti į bendradarbiaujančių partnerių kultūrinę realybę nesuabejojant žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių universalumu. Tarptautinį susitarimą aktyviai skatinti ir stiprinti kultūrinę tarptautinių santykių (ypač su besivystančiomis šalimis) įvairovę įrodo tai, kad neseniai buvo priimta UNESCO Konvencija dėl kultūrinės raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo. Garso ir vaizdo priemonės gali tapti veiksmingu būdu skatinti kultūrą ir perduoti patirtį bei gerą praktiką.

Kultūra daro įtaką mokymuisi, lyčių vaidmenims ir stereotipams, gyvensenos būdui, požiūriui į kitus, socialinei atskirčiai, diskriminavimui, konfliktams ir daugeliui kitų dalykų.

- *Investavimo į žmones* programa gali padėti skatinti žmonių ir kultūrų tarpusavio supratimą bei dialogą, kultūrinę įvairovę ir pagarbą visoms kultūroms bei stiprinti bendradarbiavimą ir keitimąsi patirtimi įvairiose kultūros, švietimo ir mokslinių tyrimų srityse. Pagarbos vietos tautų ir mažumų socialinėms, kultūrinėms ir dvasinėms vertybėms svarba padeda kovoti su socialine nelygybe ir neteisybe bendruomenėse, kuriose gyvena daug etninių grupių.

- Be to, vystymosi ir augimo prasme kultūra yra ir daug žadantis ekonomikos sektorius. Tarptautinis bendradarbiavimas, ypač su besivystančiomis šalimis, turėtų suteikti didesnės svarbos kultūros sektoriui, ypač pramonės įmonėms kultūros srityje, kad būtų visapusiškai išnaudojamas tokio bendradarbiavimo potencialas.

4. Užimtumas ir socialinė sanglauda

Pasauliniu mastu ir įvairiuose regionuose bei šalyse didėja susidomėjimas ES ekonominiu ir socialiniu požiūriu, atsižvelgiant į partnerių šalių ir regionų skirtingas padėtis, poreikius, interesus ir galimybes[ix]. Užimtumas, kova su nelygybe ir socialinės sanglaudos skatinimas formuoja naują Europos Sąjungos išorės santykių ir vystymosi politikos temą. Į šią temą įtraukiamas deramas darbas visiems, socialinė gerovė ir integracija, našus užimtumas, socialinis dialogas, žmogiškųjų išteklių vystymas, teisių suteikimas moterims ir pagrindinės socialinės teisės, įskaitant kovą su visomis vaikų darbo formomis ir prekyba žmonėmis. Be to, ji apima integruoto socialinio ir ekonominio požiūrio, susijusio su ekonomika, prekyba, užimtumu ir socialine sanglauda, laikomų tarpusavyje susijusiais elementais, skatinimą kovojant su nelygybe. ES ypač daug dėmesio skirs socialinėms ir fiskalinėms reformoms, kuriomis bus skatinamas nešališkumas, ir nuosekliam neoficialaus sektoriaus integravimui į oficialią ekonomiką.

2005 m. JT aukščiausio lygio viršūnių susitikime buvo pabrėžtas svarbus našaus užimtumo ir deramo darbo visiems įnašas, galintis padėti apsisaugoti nuo skurdo ir kovoti su juo, bei poreikis minėtus veiksnius integruoti į vystymosi strategijas. Todėl integruotos socialinės ir ekonominės strategijos, socialinį vystymąsi skatinančios prekybos politikos kryptys, verslumą

stiprinančios investicijų politikos kryptys, lyčių lygybė darbe, vietos užimtumas ir įgūdžiai, veiksmingos darbo rinkos institucijos ir socialinių partnerių bendradarbiavimas bus ypatingai svarbūs vystymosi strategijų veiksniai.

Socialinės apsaugos sistemos ir socialinė integracija – tai svarbiausi elementai, kovojant su pažeidžiamumu ir mažinant skurdo pavojų. Šie elementai remia namų ūkius ir prisideda prie lyčių lygybės darbotvarkės ir kovos su vaikų darbu. Būtina spręsti nepakankamos socialinės apsaugos neoficialioje ekonomikoje klausimą.

Teminė programa galėtų:

- prisidėti remiant „deramo darbo visiems“ darbotvarkę, kuri galėtų tapti bendru tikslu, įskaitant pasaulinių ir kitų daugiašalių iniciatyvų taikymą, siekiant įgyvendinti tarptautinius darbo standartus, prekybos poveikio deramam darbui įvertinimą, socialinį dialogą, tvarius ir tinkamus teisingo finansavimo mechanizmus, veiksmingą darbą ir platesnę socialinės apsaugos sistemų aprėptį, įskaitant pensijų sistemas ir pagrindines socialinės apsaugos išmokas;

- remti iniciatyvas, skatinančias darbo sąlygų gerinimą ir prisiderinimą prie prekybos liberalizavimo. Tai turėtų apimti vystymosi politikos krypčių užimtumo aspektą ir tolesnį domėjimąsi įmonių socialine atsakomybe kaip savanoriška verslo praktika, padedant skleisti Europos socialines vertybes.

- padėti remiant socialinį globalizacijos ir ES patirties aspektą.

5. Lyčių lygybė

Lyčių lygybės ir moterų teisių skatinimas yra ne tik ypač svarbi, bet esminė Europos žmogaus teisių konvencijoje puoselėjama žmogaus teisė, socialinio teisingumo klausimas ir priemonė siekti visų TVT bei įgyvendinti įsipareigojimus, kaip antai įsipareigojimai, prisiimti pagal Pekino veiksmų programą, Kairo veiksmų programą ir Konvenciją dėl moterų visų diskriminacijos formų panaikinimo[x]. Šioje teminėje programoje lyčių lygybės klausimai, pavyzdžiui, galimybės mergaitėms ir moterims įgyti žinių ir įgūdžių, saugi mokyklų aplinka, seksualinė ir reprodukcinė sveikata ir teisės, socialinė apsauga ir užimtumas, turėtų būti sprendžiami, atsižvelgiant į pirmiau išvardintus keturis prioritetus. Iniciatyvos šioje kultūros srityje prisidės prie vyrų ir moterų socialinių ir kultūrinių elgesio modelių keitimo, siekiant atsisakyti prietarų ir įprastinio elgesio, kurie yra pagrįsti nepilnavertiškumo arba vienos iš lyčių pranašumo idėja arba stereotipiniais vyrų ir moterų vaidmenimis.

Be šio horizontalaus aspekto lyčių lygybės klausimas bus nepriklausomai sprendžiamas vykdant konkrečius veiksmus lyčių lygybės srityje. Ši teminė programa gali papildyti būtinus šalies veiksmus tokiomis paramos formomis pasauliniu ar regionų lygiu:

- suteikti strateginę paramą programoms, kurios padeda siekti Pekino deklaracijos tikslų;

- remti pilietinės visuomenės organizacijų, ypač moterų organizacijų ir tinklų veiksmus skatinant lyčių lygybę ir ekonominių bei socialinių teisių suteikimą, įskaitant šiaurės–pietų bei pietų–pietų regionų veiklą tinkluose, ir propagavimą.

- skatinti lyčių aspektą veiksmuose, stiprinančiuose statistinius gebėjimus, remiant pagal lytį suskirstytų duomenų ir rodiklių bei lyčių lygybės duomenų ir rodiklių rengimą ir skleidimą.

6. Jaunimas ir vaikai

Investavimas į vaikus ir jaunimą reiškia investavimą į ateitį. Vaikai ir jaunimas besivystančioms šalims kelia uždavinius ir teikia galimybes. Jie yra ypač pažeidžiami, o jų teisėms ir interesams reikėtų skirti daug dėmesio, pradedant nuo dalyvavimo ir teisių suteikimo ir įskaitant jų teisių, sveikatos ir pragyvenimo šaltinių skatinimą ir apsaugą. Savo pagrindinėmis teisėmis besinaudojantys sveiki ir išsilavinę vaikai bei jaunimas suteikia naujas galimybes. Žinios ir įgūdžiai leidžia jiems nevaržomai dalyvauti darbo rinkoje ir visuomenėje. Imantis visų susijusių veiksmų, reikėtų tenkinti svarbiausius vaikų ir jaunimo poreikius ir užtikrinti vaikų ir jaunimo dalyvavimą, tokiu būdu garantuojant gyvenimo ciklo ir kartų požiūrio nuoseklumą. Be vyraujančių tendencijų nustatymo ir paramos šaliai teminė programa galėtų:

- skatinti šalis daugiau dėmesio ir pajėgumų skirti vaikų ir jaunimo klausimų sprendimui išorės veiksmuose;

- remti regiono, įvairių regionų ir pasaulines iniciatyvas pagrindinėse srityse, kaip antai iniciatyvos, kurių tikslas – užkirsti kelią visų formų vaikų darbui, prekybai žmonėmis ir seksualinei prievartai, ir remti jaunimo užimtumo tinklą;

- remti veiksmus, kuriais padedama vaikams ir jaunimui tokiose situacijose ir tuose regionuose, kai dvišalis bendradarbiavimas yra apribotas, kaip antai nestabiliose valstybėse;

- teikti paramą nustatant problemas, renkant ir stebint duomenis (įskaitant gimimų registravimą), kuriant politikos kryptis ir bandomuosius projektus bei keičiantis geriausia praktika kaip gelbėti vaikų darbo, prekybos žmonėmis ar prievartos aukas ir jas vėl integruoti į visuomenę (švietimas, įgūdžių mokymas, medicininė ir psichologinė priežiūra), propaguojant ir didinant informuotumą bei rengiant inovacines iniciatyvas (pvz., prieš vaikų darbą, prekybą žmonėmis, lyties organų sužalojimą, prievartinius seksualinius santykius ir priverstines vedybas).

IV. PROGRAMAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

- Komisija, laikydamasi komitologijos procedūrų, priims sprendimą dėl Teminių strateginių dokumentų (programavimo dokumentų) ketveriems metams (2007–2010 m.), vėliau – trejiems metams (2011–2013 m.)[xi].

- Remdamasi tokiu daugiamečiu programavimu, Komisija rengs metines veiksmų planų programas, kuriose nurodomi remtini prioritetiniai veiksmai, konkretūs tikslai, tikėtini rezultatai ir orientacinės sumos.

- Programa įgyvendinama remiantis 2000 m. išorės pagalbos valdymo reforma, pagal kurią prireikus numatomas, *inter alia*, atsakomybės už valdymą perdavimas delegacijoms.

- Kalbant apie vidurio laikotarpio persvarstymą, bus atliktas veiksmų per pirmąjį 3 metų laikotarpį (2007–2009 m.) įvertinimas, rengiantis antram Teminiam strateginiam dokumentui (2011–2013 m.). Ataskaitos bus perduodamos valstybėms narėms bei Europos Parlamentui ir po to aptariamos.

ANNEX 1

List of key policy documents on human and social development 2002-2005

- United Nations Millennium Declaration, New York, 2000; http://www.un.org/millennium/summit.htm
- The 2005 World Summit; http://www.un.org/summit2005/
- The 2005 World Summit on Information Society; http://www.itu.int/wsis/
- UNDP Human Development Report 2004, "*Cultural Liberty in Today's Diverse World",* http://hdr.undp.org/reports/global/2004/
- High-level Forum on the Health Millennium Development Goals, Geneva, 2004; http://www.who.int/hdp/hlf/en/
- UNGASS Declaration of Commitment on HIV/AIDS, 2001; http://www.unaids.org/en/events/un+special+session+on+hiv_aids/declaration+of+commitment+on+hiv_aids.asp
- Education For All: Meeting our collective commitments, Dakar, 2000; http://www.unesco.org/education/efa/ed_for_all/dakfram_eng.shtml
- Fourth World Conference on Women, Beijing Declaration, 1995; http://www.un.org/womenwatch/daw/beijing/platform/declar.htm and Beijing + 10
- World Summit for Social Development, Copenhagen, 1995; http://www.un.org/esa/socdev/wssd/
- United Nations International Conference on Population and Development, Cairo, 1994 and Cairo + 10; http://www.iisd.ca/cairo.html
- A Fair Globalisation: Creating opportunities for all, World Commission on the Social Dimension of Globalisation, Geneva, 2004; http://www.ilo.org/public/english/fairglobalization/index.htm
- ILO decent work agenda: http://www.ilo.org/public/english/decent.htm
- Convention on the Rights of the Child (CRC); http://www.unhchr.ch/html/menu3/b/k2crc.htm
- Joint Statement by the Council and the Representatives of the Governments of the Member States meeting within the Council, the European Parliament and the Commission on European Union Development Policy: "The European Consensus", 22 November 2005.
- Proposal for a joint declaration by the Council, the European Parliament and the Commission on the European Union Development Policy "The European Consensus" (COM(2005) 311 final of 13 July 2005)

– Policy Coherence for Development - Accelerating progress towards attaining the Millennium Development Goals (COM(2005) 134 final of 12 April 2005)

– Health and Poverty Reduction in Developing Countries (COM(2002) 129 final)

– EU Strategy for Action on the Crisis in Human Resources for Health in Developing Countries (COM(2005) 642 final)

AIDS, malaria, tuberculosis

– Regulation (EC) No 1568/2003 of the European Parliament and of the Council on aid to fight poverty diseases (HIV/AIDS, tuberculosis and malaria) in developing countries

– Report on the Commission Communication on the Update of the EC Programme for Action: Accelerated Action on HIV/AIDS, Malaria and Tuberculosis in the Context of Poverty Reduction – Outstanding Policy Issues and Future Challenges – European Parliament Committee on Development and Cooperation (PE 326.776/DEF A5-0055/2004)

– Second Progress Report on the EC Programme for Action: Accelerated action on HIV/AIDS, malaria and tuberculosis in the context of poverty reduction (SEC(2004) 1326)

– A Coherent European Policy Framework for External Action to Confront HIV/AIDS, Malaria and Tuberculosis (COM(2004) 726 final)

– Council Conclusions on a Coherent European Policy Framework for External Action to Confront HIV/AIDS, Malaria and Tuberculosis, 23 November 2004

– A European Programme for Action to Confront HIV/AIDS, Malaria and Tuberculosis through External Action (COM(2005) 179 final)

– Council Conclusions on a European Programme for Action to Confront HIV/AIDS, Malaria and Tuberculosis through External Action, 24 May 2005

– Communication from the Commission to the Council and the European Parliament on combating HIV/AIDS within the European Union and the neighbouring countries 2006-2009. COM (2005) 654 final, 15 December 2005.

Sexual and Reproductive Health and Rights (SRHR)

– Regulation (EC) No 1567/2003 of the European Parliament and of the Council on aid for policies and actions on reproductive and sexual health and rights in developing countries

– Council conclusions on "Cairo ICPD +10", 24/11/04

Education

– Education and training in the context of poverty reduction in developing countries (COM(2002) 116 of 6.3.2002). This document paved the way for the adoption of a Council Resolution on “Education and poverty” on 30 May 2002 and of a European Parliament Resolution on “Education and training in the context of poverty reduction in developing countries” on 15 May 2003

Culture:

Convention on the protection and promotion of the diversity of cultural expressions. UNESCO, Paris, 20 October 2005. http://portal.unesco.org/culture/en/ev.php-URL_ID=11281&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

Social protection, social dialogue, employment, rights at work, children's rights, social dimension of globalisation, decent work for all

- The Social Dimension of Globalisation – the EU's policy contribution on extending the benefits to all (COM(2004) 383 final)
- The Social Agenda (COM(2005) 33 final)
- Promoting core labour standards and improving social governance in the context of globalisation (COM(2001) 416 final, 18 July 2001)
- December 2004 and June 2005 European Council conclusions on the social dimension of globalisation
- Council Conclusions of 21 July 2003, 5 March 2005 and 24 May 2005
- EP Report on promoting core labour standards, July 2003 (M.H. Gillig)
- EP Report A6-0308/2005 on the Social Dimension of Globalisation, 14 November 2005 (M. Brejc)

Gender equality

- Regulation (EC) No 806/2004 of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on promoting gender equality in development cooperation
- Programme of Action for the mainstreaming of gender equality in Community Development Cooperation (COM(2001) 295 final)
- Council Conclusions C/10/403 of 8 November 2001
- Report on equality between women and men 2004 and 2005 (COM(2004) 115 and COM(2005) 44
- Council Conclusions on the "Review of the implementation by the Member States and the EU institutions of the Beijing Platform for Action", 2/3 June 2005
- EP resolution on the follow-up to the Fourth World Conference on Women (Beijing + 10), 10/03/2005 - EP05-027
- EP Report A-5-0066/2002 (Maria Martens/Luisa Morgantini)
- http://europa.eu.int/comm/employment_social/gender_equality/gender_mainstreaming/global/global_en.html

Main international and EU policy frameworks concerning children

- The Convention on the Rights of the Child (CRC)[xii]
- International Conference on Population and Development (**ICPD**) and its Programme of Action, especially on adolescent sexual and reproductive health and rights (Chapter VII)
- **ILO** Conventions 182 and 138 on the elimination of the worst forms of child labour and the minimum age for admission to employment[xiii]
- UN Protocol to Prevent, Suppress and Punish **Trafficking** in Persons, Especially Women and Children[xiv]

UN General Assembly Special Session (UNGASS) on Children's Rights of May 2002[xv]

Main International and EU policy frameworks concerning Indigenous Peoples

The ILO convention no. 169 on the rights of indigenous and tribal peoples in independent countries.

The UN Convention on the Elimination of Racial Discrimination.

The UN Draft declaration on the Rights of Indigenous Peoples (1994/45)(E.CN.4.SUB.2.RES.1994)

European Commission Working Document of 11 May 1998 on support for indigenous peoples in development cooperation of the Community and Member States.

Council Resolution of 30th November 1998 on Indigenous Peoples within the Frame work of Development Cooperation of the Community and Member States.

Council Conclusion of 18th November 2002 on Indigenous issues.

The Convention on biological diversity (art. 8J)

Agenda 21 (article 24)

World Bank Operational Policies on Indigenous Peoples (O.P 4.10 May 10, 2005)

World Bank Bank Procedures on Indigenous Peoples (BP 4.10 May 10, 2005

ANNEX 2

Lessons learnt and past experience

Overall, while recognising the added value of thematic programmes, the new architecture of the instruments for external action provides an opportunity to rethink the scope and content of thematic programmes, including their budget appropriations, and to extend the concept of simplification to them by consolidating and rationalising them with a view to improving their effectiveness and efficiency. The scope and rationale for the programme envisaged and the management procedures for programming, budgeting and adopting them take into account the lessons learnt from evaluations. The Commission has evaluated most of the thematic regulations under the current Financial Perspectives. Moreover, a significant number of country strategy evaluations have been undertaken in recent years, which throw light upon the link between country programmes and thematic programmes. Certain general findings and lessons drawn from these studies need to be taken into account in the concept and definition of the future thematic programme, particularly where it is implemented at country level. On the one hand, the evaluations show that generally thematic programmes have had a positive impact.

Thematic programmes have proven useful for implementing Community action in cases where the government of the partner country blocks action under the geographical programmes, which is particularly the case in sensitive areas such as human rights, democracy or support to civil society.

They are a useful, if not the only, tool to create or contribute to international initiatives and partnerships, to pursue global advocacy and to buttress a leadership role for the EU on key issues on the international agenda.

They have been found useful to initiate actions, often with innovative approaches, with pre-selected partners.

Action is often more easily accepted by partner countries when funding is "additional".

Thematic programmes have proven useful to intervene in fragile states and difficult partnerships, particularly in supporting programmes implemented by non-state entities.

On the other hand, the thematic programmes and budget lines have demonstrated certain weaknesses. They are currently extremely numerous and fragmented. The narrowly defined thematic focus, once determined by a legislative act, limits the flexibility to adapt to new needs. Parallel implementation of numerous thematic programmes and the country programme poses managerial challenges and leads to loss of efficiency[xvi]. By nature, action in non-Community countries funded under thematic programmes creates problems of coherence with country and regional strategies[xvii]. Thematic action needs to be consistent with the country analysis and should respond or relate to country strategies[xviii]. Consequently, it should also be part of the complementarity assessment made in the context of country strategies. The substance of thematic programmes should be integrated into the policy dialogue with partner governments[xix].

The EC's priorities for action on **HIV, malaria and tuberculosis** take into account those which apply internationally. More specifically, the new European policy framework to confront the three diseases was based on two progress reports on the previous Programme for

Action, finalised in 2003 and 2004 respectively. The 2004 progress report and the evidence gathered from stakeholders to prepare it illustrate that EC action led to a reduction of up to 98% in the price of some key pharmaceutical products in developing countries and that policy coherence has been increased through common action on research and development[xx] and trade regulations which contributed to making medicines available and affordable[xxi]. Synergy and policy coherence at EC level have been enhanced, in particular, by agreed, concrete and concerted action on capacity building and clinical research capacity and by access to medical care coverage for populations during clinical trials and the financial support currently provided to EDCTP clinical trial sites and the populations concerned by these trials from the research budget and the poverty diseases budget line (21.020702). The active role played by the EC in terms of providing leadership, coordinating positions and mobilising resources among the EU Member States and other donors is a key achievement, including a strong European voice in the Global Fund to Fight HIV/AIDS, TB and malaria and in international forums on key issues such as trade-related aspects of intellectual property rights and sexual and reproductive health and rights. The report has shown that the main outstanding challenges include how to increase the prioritisation of, and resources to, health and social services in non-EU countries; how to boost ailing health infrastructure and overburdened human capacities (especially in the context of the current brain drain); how to support regulatory capacity in developing countries; how to make key pharmaceutical products more affordable and improve access to pharmaceutical products in general; how to develop new tools to confront the three diseases; and how to continue coordination with partners in developing countries, civil society and the private sector. New challenges include how to maintain coherence and harmony in an increasingly complex and divergent global institutional set-up[xxii] and how to respond to the evolving epidemiology, geography and demography of the diseases in the context of an enlarged EU.

An independent external evaluation of all the EC's external cooperation in population- and development-oriented programmes was recently completed[xxiii]. It concluded that the EC's overall approach to population is consistent with the International Conference on Population and Development (ICPD, Cairo, 1994) and the activities of other donors and that EC support has made a substantial contribution to achievement of the ICPD goals relating to reproductive health and family planning[xxiv], with "a strong emphasis on providing tangible benefits to the poor". The recommendations called for broadening the population beyond sexual and reproductive health and for steps to be taken to ensure that gains made from budget-line projects are not lost in sector-wide approaches.

On **education**, annual and mid-term reviews of the 9th EDF have repeatedly indicated problems with data integrity and the statistical and monitoring capacities of partner countries. Availability, timeliness and reliability of data vary considerably due to weak retrieval methods and poor understanding of the basic concepts of indicators, target-setting and performance monitoring. Furthermore, indicators to measure quality of education and learning achievement remain particularly scanty. The two major evaluation studies in which the EC has been involved[xxv] both underline the difficulty of achieving gender parity in school education, on the one hand, and of reaching out-of-school children, i.e. vulnerable and marginalised groups, on the other. These tend to receive less attention in programme planning and implementation. The studies recommend specific measures combined with the development of comprehensive and practical strategies to target the special groups and girls, pointing out that specific indicators to monitor the impact on such groups need to be included in education programmes. The two studies also refer to the bottlenecks in providing primary school leavers with study opportunities in post-primary (secondary and technical) education.

Primary school achievement is seen as failing to equip children for the world of work. As regards tertiary education, the EC has almost twenty years of experience in promoting cooperation between higher education institutions in the EU in order to contribute to improving the quality of education and bringing a European dimension to education. This model - inter-university cooperation through curriculum projects, joint courses, networking and, particularly, student and staff mobility - has proved very successful even beyond the EU[xxvi]. It has contributed to enriching individual students' learning, exchanging experience, creating new academic approaches, sharing European values, etc. 'Bottom up' activities are complementary and useful if coupled with in depth Higher Education sector system upgrading and equity as addressed by several EC bilateral programmes (the latter being essential to avoid 'brain drain'). The capitalisation and dissemination of good practices coupling both bottom up and systemic upgrading points to a way forward in improving Higher Education systems.

One of the lessons learnt in the education Fast Track Initiative is that mobilisation of funding at country level, which is the main vehicle for the FTI, can take a long time due to few donors being present at country level or to slow donor procedures and financing cycles. One answer to make aid more effective and speed up disbursement was the establishment of a global level fund (the FTI Catalytic Fund) which can disburse quickly in response to partner countries' sector plans.

Culture has featured very little in development work until now, but there is growing recognition that cultural and inter-cultural factors influence development considerably and need to be addressed. While putting emphasis on the need to foster dialogue between cultures and peoples, recent international debates led to the recognition of the need to address the issue of cultural diversity throughout the world but in particular in developing countries, notably through international cooperation, both as a political imperative - as cultural diversity is a common good of the humankind - and a factor of development, growth and stability. This consensus was concretised in particular through the recent adoption of the Convention on the protection and promotion of the diversity of cultural expressions in UNESCO last October.

Furthermore, the cultural sector, and notably cultural industries, can play an important part in the development of countries, in terms of employment and growth, as it is largely based on intangible assets (i.e. intellectual property rights), whose value and tradability spread over a large period of time. As the UNDP Human Development Report 2004 highlights it, there is a "*vast potential of building a more peaceful, prosperous world by bringing issues of culture to the mainstream of development thinking and practice*".

Gender equality and women's empowerment is key for the achievement of development and peace. Both the 2005 UN Summit and the 49th Session of the UN Commission on the Status of Women, celebrating the 10th anniversary of the Beijing Platform for Action (BPfA) reconfirmed the complementarity and inter-dependence between the full and effective implementation of the BPfA and the achievement of all internationally agreed development goals. The lessons learnt, experience and stakeholder contributions reconfirm the importance and the effectiveness of implementing a dual approach of gender mainstreaming and specific measures to promote equality between women and men. Gender mainstreaming should be reinforced in all actions and policies. However, gender mainstreaming alone is not enough and has to be complemented with specific actions.

Lessons learnt concerning **children** also point to the need to devise strategic action which goes beyond mainstreaming. Some stakeholders underline the need for a strategic focus on

children. Up until now the EC's thematic action for children (besides basic education and support to immunisation) has focused on child labour (ILO partnership) and trafficking, taking into account available resources. However, the specific approach concerning children must also be seen in the broader context of the inter-generational and life-cycle approach. Child poverty and lack of opportunities for youth are also related to poverty and lack of opportunities for the family, the group and the community at large. Child labour should also be seen in the wider context of application of the core labour standards and the lack of decent work opportunities for youth and parents. Over 80% of the population in developing countries have no social protection cover and over 90% of the job entrants in, for instance, sub-Saharan Africa are employed in the informal sector.

Employment and social cohesion issues are getting increasing attention in the international debate. The 2005 UN Summit has highlighted that full and productive employment and decent work for all is a central objective for efforts to achieve the MDG. The EU is playing a key role on strengthening the social dimension of globalisation including global trade effects, in the follow up to the Copenhagen Summit on Social Development and on the promotion of decent work. Recent experience also shows growing interest outside the EU in the EU's economic and social approach. The ILO global employment agenda, for instance, is influenced by the approaches and working methods used in the European Employment Strategy. The EU approach on social cohesion has been catching the attention of several regions and at global level, including in the follow-up to the World Summit for Social Development (Copenhagen +10) and the UN ECOSOC. The relevance of the EU's experience to promoting social development across the world is acknowledged both inside and outside the EU[xxvii]. The EC is also taking part in the ongoing UN debate on a Convention on the Protection and Promotion of the Rights and Dignity of Persons with Disabilities, taking into account the EC Directives on the prohibition of discrimination in employment[xxviii].

The EC has made a significant contribution to the work of the World Commission on the Social Dimension of Globalisation in different ways, such as by organising and funding a high-level event bringing together the European Commission, EU stakeholders and the World Commission and by contributing to the follow-up to the 2004 report by the World Commission[xxix]. Promotion of decent work is part of the overall cooperation agreement signed between the European Commission and the ILO on 14 May 2001[xxx]. In this context various global and multi-country initiatives on promoting decent work have been supported and co-funded by the Commission, such as measures on socially responsible restructuring, CSR, indigenous people, dissemination of information on freedom of association and collective bargaining and on health and safety at work, pilot projects on decent work indicators and the impact of trade liberalisation and the preparation and finalisation of the consolidated maritime labour convention. In July 2004 the Commission and the ILO also formed a partnership in the field of development that is implemented under the overall cooperation agreement of 2001. The Commission and the ILO are cooperating on application of core labour standards in relation to the EU Generalised System of Preferences, taking into account the specific mandate of the ILO.

ANNEX 3

Guiding principles for thematic action

Thematic action within this programme is based on the following guiding principles for implementation in order to ensure consistency with the policy framework for external action and development. These principles will be further developed in a thematic strategy paper:

(1) Action will support joint work with Member States and other financing mechanisms, including global and trust funds or facilities aimed at fostering and monitoring performance related to MDG and other relevant international commitments, targeted measures or specific calls for proposals and other means in compliance with the Financial Regulation.

(2) Action should aim at knowledge generation, innovation, transnational learning and capacity building through pilot projects, studies, conferences, networks, exchanges of experience and good practice to the extent that such measures cannot be implemented through country programmes.

(3) Cross-cutting issues, in particular concerning gender equality, children and youth, will be addressed in all action and also be addressed specifically as themes in their own right.

(4) Action should, as far as possible, take account of imbalances and needs of disadvantaged groups, including ethnic minorities and indigenous people and people with disabilities, in accordance with the differing needs between more dynamic and evolving countries, regions within countries (e.g. in middle income countries) and least developed countries.

(5) Performance criteria and benchmarks will be developed for grant recipients. All data and information used for or gathered through this programme should be broken down, whenever possible, by gender, age and income.

(6) Cross-regional dialogue with stakeholders should be strengthened and effective partnerships should be maintained and developed with civil society, social partners, key organisations and global initiatives and funding mechanisms.

ANNEX 4

Matrix of possible forms of action

The table below summarises the themes and linkages addressed by the thematic programme on *Investing in people* by juxtaposing the priority themes with the key dimensions of added value (international commitments, global voice, subsidiary country action) and selected cross-cutting dimensions.It is meant to show some key linkages as examples. Abbreviations are explained in annex 5.

	International obligations	**Global voice**	**Subsidiary action**	**Gender equality**	**Children/youth**	**Culture**
Health and well-being	ICPD, MDGs 4, 5 and 6 UNGASS 2001 on HIV/AIDS EU policy framework for confronting HIV/AIDS, malaria, TB through external action	SRHR, poverty diseases, human resources	Human resources, health information and monitoring, health financing, RH commodities supply	SRHR, poverty diseases, data broken down by gender	SRHR, vaccination, disease prevention, education, data broken down by age	Stigma, discrimination
Knowledge and skills	MDGs 2 and 3 EFA FTI	EFA framework	FTI, best practice and local success stories, transnational	Equal opportunities, data broken down by gender, safe schools	Basic education	Tolerance, values, rights Child labour rescue strategies

			learning, marginalised children, post-primary bottleneck, tertiary education, statistics			
Employment and social cohesion	ILO Conventions and action plans adopted by the International Labour Conference World Summit for Social Development September 2005 UN Summit MDG 8 on employment and decent work for youth, MDGs 1 and 6	Social dimension of globalisation, decent work agenda	Innovative initiatives, exchange and dissemination of good practices, identification of success stories, workshops, analysis and indicators, assessment of global trade impact on social and labour conditions, cooperation with ILO	Equal economic opportunities, social protection	Social protection, vocational training, youth employment network	Education, rights, values, children's rights
Gender equality	MDGs 3 and 5 Beijing PFA	Beijing PFA	Data broken down by gender,		Equal access to health, education, social protection,	Education, values, rights, governance

	ILO Conventions		women's networks, participation		etc. FGM, trafficking, violence	structures, FGM
Children	MDGs 2 and 4, UN Convention on the Rights of the Child, ILO conventions on child labour	Children's rights and participation, SRHR	Data broken down by age, participation, mapping, trafficking, child labour, sexual violence, SRHR	Data broken down by gender, equal access, FGM, forced marriage		Place of children in society
Culture	UNESCO Conventions on cultural heritage/diversity	Inter-cultural dialogue	Research, workshops, twinning, voluntary youth service	Status of women	Status of children, youth volunteers	

ANNEX 5

List of abbreviations

AIDS: Acquired Immunodeficiency Syndrome

AMANET: African Malaria Network Trust

CRC: Convention on the Rights of the Child

CSP: Country Strategy Paper

CSR: Corporate Social Responsibility

EFA: Education For All

EFA-FTI: Education For All Fast Track Initiative

GAVI: Global Alliance for Vaccines and Immunisation

HDIC: Health and Development Innovative Consortium

HIV: Human Immunodeficiency Virus

IAVI: International Aids Vaccine Initiative

ICPD: International Conference on Population and Development (Cairo, 1994)

ICT: Information and Communication Technology

ILO: International Labour Organisation

IPPF: International Planned Parenthood Federation

MDG: Millennium Development Goals

PRSP: Poverty Reduction Strategy Paper

SRHR: Sexual and Reproductive Health and Rights

TB: Tuberculosis

UN: United Nations

UNFPA: United Nations Population Fund

VET: Vocational Education and Training

WB: World Bank

WHO: World Health Organisation

WTO: World Trade Organisation

[i] For the precise wording applicable to this and other thematic programmes see the Communication from the Commission to the Council and the European Parliament "External Actions through Thematic Programmes under the Future Financial Perspectives 2007–2013" [COM(2005) 324 final of 3 August 2005].

[ii] In its broad sense, human and social development is a generic concept relevant to all countries and groups. See also the World Summit for Social Development and the UN ECOSOC: http://www.un.org/esa/socdev/wssd/agreements/index.html, http://www.un.org/esa/socdev/csd/index.html.

[iii] Joint Statement by the Council and the Representatives of the Governments of the Member States meeting within the Council, the European Parliament and the Commission on European Union Development Policy: "The European Consensus", 22 November 2005.

[iv] See Annex 2 for further details on the lessons learnt. Cf. also: Thematic Evaluation of Population- and Development-oriented Programmes in EC External Cooperation - 03/2004; Joint Evaluation of External Support to Basic Education in Developing Countries - 09/2003; Evaluation of the integration of gender in EC development cooperation with third countries - 03/2003; Evaluation of the EC cooperation with ACP/ALA/MED countries in the health sector - 07/2002; Evaluation of EC Support to the Education Sector in ACP countries - 05/2002.

[v] Besides regular consultations in the various policy areas, a meeting with stakeholders and a written consultation were held in July and August 2005, including NGOs, EU Member States, the UN and other international organisations.

[vi] Regulation (EC) 1568/2003 of the European Parliament and of the Council on aid to fight poverty diseases (HIV/AIDS, tuberculosis and malaria) in developing countries (351 MEUR were spent on this budget line between 2003-2006). Regulation (EC) N 1567/2003 of the European Parliament and of the Council on aid for policies and actions on reproductive and sexual health and rights in developing countries (73.95 MEUR were spent on this budget line between 2003-2006). Regulation (EC) No 806/2004 of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on promoting gender equality in development cooperation. (9 MEUR were spent on this budget line between 2003 and 2006).

[vii] See Communication from the Commission to the Council and the European Parliament "External Actions through Thematic Programmes under the Future Financial Perspectives 2007–2013" [COM(2005) 324 final of 3 August 2005].

[viii] Mainly the EC Communication "Education and training in the context of poverty reduction in developing countries"; the Communication on "Health and Poverty"; the Programme for action to confront HIV/AIDS, malaria and tuberculosis through external action; the Communication on the social dimension of globalisation – the EU's policy contribution on extending benefits to all; and the European social agenda. See Annex 1 for the full list.

[ix] European social agenda 2005-2010, COM(2005) 33 final; Communication of 18 July 2001 on promoting core labour standards and improving social governance in the context of globalisation, COM(2001) 416 final; Communication of 18 May 2004 on the social dimension of globalisation, COM(2004) 383 final; Communication of 15 June 2005 on the EU contribution for the September 2005 UN Summit; renewed overall cooperation agreement between the European Commission and the ILO of 14 May 2001; cooperation between the EU and Latin America on social cohesion and agreements with an increasing number of countries, including cooperation on employment and social policy.

[x] European Consensus, chapter 4.4, op.cit. Gender equality from a human rights angle will be a focus of the thematic programme on human rights proposed by the Commission.

[xi] Cf. programming principles in annex 3.

[xii] The full text of the CRC and its Optional Protocols is available at: http://www.unicef.org/crc/crc.htm.

[xiii] Available at: http://www.ilo.org/public/english/standards/norm/whatare/fundam/childpri.htm.

[xiv] Available at: http://www.unodc.org/unodc/en/trafficking_protocol.html.

[xv] Available at: http://www.unicef.org/specialsession/wffc/index.html.

[xvi] Example: "About fifty budget lines, of which around thirty that function and are regulated differently, were mobilised to finance almost 400 identified projects". Evaluation of the EC Country Strategy for Honduras, February 2004.

[xvii] Breakdown of the legal bases: excluding the European initiative for democracy and human rights, these various thematic regulations concern crisis situations (refugees and humanitarian aid) or post-crisis situations (rehabilitation) in which action in favour of human rights makes up one component of the aid. However, although this falls exactly within the objective of mainstreaming, it is particularly difficult under these circumstances precisely to identify which projects – and which budgets – are implemented in favour of human rights.

[xviii] Example: "Secure further coherence between all the EC instruments and budget lines deployed in Bangladesh. …develop procedures to ensure that…deployment of the budget lines concerned is coherent with the Country Strategy, and pursues country specific objectives." Recommendation 5 of the Evaluation of the EC Country Strategy for Bangladesh, November 2003.

[xix] Cf. Communication from the Commission to the Council and the European Parliament "External Actions through Thematic Programmes under the Future Financial Perspectives 2007–2013" [COM(2005) 324 final of 3 August 2005].

[xx] E.g. establishment of the European and Developing Countries Clinical Trials Partnership, which focuses on clinical trials for the development of new action against the three diseases.

[xxi] Council Regulation 953/2003 to avoid trade diversion into the European Union of certain key medicines.

[xxii] Cf. **Key evidence from major studies of selected Global Health Partnerships -** A background paper for a meeting of the High-Level Forum on the Health MDGs' Working Group on Global Health Initiatives and Partnerships, 25-26 April 2005. Author: Karen Caines**; Best Practice Principles for Global Health Partnership Activities at Country Level. Report of the Working Group on Global Health Partnerships,** High-Level Forum on the Health MDGs, 25-26 April 2005; L. Delcour and C. Vellutini: **Study on the Added Value of Global Partnerships and Global Funds to Development Cooperation**, April 2005. Cf. also the GFATM evaluation library: http://www.theglobalfund.org/en/links_resources/library/position_papers/.

[xxiii] Thematic evaluation of population- and development-oriented programmes in EC external cooperation. PARTICIP, CIDEAL, ECDPM, IDC, SEPIA. March 2004.

[xxiv] ICPD Programme of Action, chapter 7.

[xxv] Evaluation of EC support to the education sector in ACP countries (2002).

Joint evaluation of external support to basic education in developing countries (2003).

[xxvi] Examples include the Asia-link programme, TEMPUS programme, ERASMUS mundus windows for several developing countries and experience from specific bilateral higher education projects in different countries.

[xxvii] http://europa.eu.int/comm/employment_social/international_cooperation/seminar13jan05_en.htm.

[xxviii] http://europa.eu.int/comm/employment_social/international_cooperation/un_disability_en.htm.

xxix http://www.ilo.org/public/english/wcsdg/consulta/brussels/index.htm.

xxx http://europa.eu.int/comm/employment_social/international_cooperation/ilo_front_en.htm.